

les Opførelse og Kravet om, at den bør gennemføres, derved, at de ere Medlemmer af Bestyrelsen for Skolen?

Naar det ærede Medlem for Grenaa (Pedersen-Nyskov) ræsonnerer som saa, at naar vi nu faa en ny Skole i Jylland, kunde Trangen da i nogen Grad formindskes, skal jeg sige, at det er muligt, men jeg maa indrømme, at for mig staar det saaledes, at det ikke er meget sandsynligt, thi naar der er Vanskelighed ved at søge en Skole som Kærehave paa Sjælland, gælder det i langt højere Grad for en Skole i Jylland, hvor Afstanden er saa meget større. Hvis disse Husmands- og Landarbejder-, ja, for Resten ogsaa Gaardmandssønner fra Fyn, der ønske at faa en Uddannelse paa en saadan Skole, skulle rejse op til Midten af Jylland eller endnu længere, bliver det for dem en vanskelig Sag.

Til det ærede Medlem for Assens (Berntsen), der talte om sin Betænkkelighed ved at oprette en saadan Klasseskole, vil jeg sige, at det forekommer mig, at Udviklingen i de senere Aar i alle Henseender og indenfor alle Samfundslag er gaaet i Retning af Fagskoler. Ingen af os vil sikkert underkende Betydningen af, at unge Mennesker kunne dygtiggøres paa den bedst mulige Maade til de Virksomheder, de skulle indtage til Gavn for sig og Samfundet, og det forekommer mig, at i saa Henseende er Husmandsstanden ikke rigelig forsynet, selv med 3 Skoler. Jeg ved meget vel, at det ærede Medlem for Assens henviste til de andre Højskoler; jeg skal absolut ikke underkende de andre Højskoler, tværtimod, jeg skal villigt indrømme deres store Betydning, men det er dog saadan, at den Undervisning, der gives paa disse Skoler, ikke vil kunne gøre Fyldest til Opfyldelse af de Opgaver og Krav, der maa stilles til en Undervisning, hvorved man skal opdrage Folk til at blive dygtige Brugere af mindre Jordbrug.

Lige overfor den Anke, at de ledende ikke have henvendt sig til Ministeriet eller til Rigsdagen, som det ærede Medlem for Assens fremførte, gør jeg opmærksom paa, at jeg før nævned, at de have under Overvejelse at henvende sig til Ministeriet. Det vilde være noget urimeligt, om det skulde være nødvendigt for de paagældende at rejse ind til Ministeriet f. Eks. selv samme Dag, som Bestyrelsen var bleven sammensat eller valgt, og inden man var sikker paa, om Skolen virkelig kunde opføres. Nu er som sagt det økonomiske Grundlag for, at Skolen kan blive opført, sikret, og den er bestemt til at træde i Virksomhed og staa

fuldt færdig den 1ste November 1908, alt-saa om mindre end 1 Aar. Det forekommer mig derfor at være temmelig urimeligt overfor de Samfundslag, som ere nogle af de daarligst stillede i hele vort Samfund, at ville lægge denne Skole Hindringer i Vejen. Jeg kan derfor ikke med min bedste Villie forstaa en Forkastelse af dette mit Ændringsforslag anderledes end som Bevis paa Modvillie mod at efterkomme de berettigede Krav, der leve i den danske Husmandsstand.

Om det personlige Spørgsmaal, som jeg ikke har ønsket at inddrage, nemlig Spørgsmaalet om den Mand, der skal være Forstander for den paagældende Skole, den tidligere Forstander for Skaarup Landbrugsskole, Søndergaard, skal jeg sige, at der kunde være andre Grunde til, at denne Mand ikke i Længden blev siddende som Forstander paa denne Skole end netop den, at han ikke skulde have tilstrækkelig Evne til at lede Undervisningen paa en saadan Skole. Det er maaske heller ikke usandsynligt, at han i sin Virksomhed mellem de mindre besiddende paa Landet vilde være bedre paa sin Plads end paa det paagældende Sted, men en Ting er sikker nok, og det tror jeg ikke, nogen har turdet benægte, at paagældende er en meget begavet og energisk Mand og en dygtig Skolemand. Jeg har ganske vist ikke siddet paa Skolebænk hos den paagældende, hvilket jeg derimod har gjort hos det ærede Medlem for Assens, hvad han undertiden ønsker at fremdrage, men efter hvad jeg har hørt, ikke fra politiske Meningsfæller, men fra saa ivrige og udprægede Reformpartimænd, som man vel kan forlange, og som have opholdt sig paa hans Skole i den modne Alder, have de ikke haft Lovtaler stærke nok om denne Mand. Derfor forekommer det mig, at naar det ærede Medlem netop har draget denne Mands Navn ind, skulde han i Stedet for at bruge det som en Advarsel mod at give de samme Arbejdsvilkaar til denne Skole som til de andre, snarere bruge det til det modsatte, nemlig som en anbefaling mere herfor.

Jeg skal slutte med endnu en Gang at sige, at det forundrer mig i høj Grad, hvis de fynske Rigsdagsmænd virkelig ville lade sig deres Stilling diktere i dette Spørgsmaal af Hensyn til de jydsk Kolleger eller af Hensyn til den Skole, der oprettes i denne Tid i Jylland, og som muligvis kan gøre god Fyldest der, men efter min Mening absolut ikke kan gøre Fyldest paa Fyn.